

1770. 55.

D Z I E N N I K U R Z Ę D O W Y

Województwa Sandomierskiego.

w Radomiu dnia 30. Sierpnia 1829.

Boni civis est, nosse instituta et leges civitatis, usque obtemperare.

Wydział Administra Sekcya Owiece: Nro. 11,523.

KOMMISSYA WOJEWÓDZTWA SANDOMIERSKIEGO.

Podaje do publicznej wiadomości przez Dziennik Wojewódzki tu poniżej domieszczone Urządzenie Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego pod dniem 8. Stycznia r. b. Nro. 1890/45. zapadłe w znoszeniu nowych lub restauracją starych budowli Kościelnych i robieniu rozkładów składek dotyczące, wzywa wszystkie Dozory Kościelne WWJX. Dziekanów i Plebanów Kommissarzy i Budowniczych Obwodowych oraz Budowniczego Wojewódzkiego a nareszcie wszystkich Wójtów Gminy, Urzęda Muncypalne, aby się ściśle do takowego stosowali i oświadczą że wspomniane w nim Wzory w każdym czasie w Biórze Kommissarza Obwodu przejrzyć i odkopionąć mogą.

Radom dnia 4. Maia 1829 r.

Prezes *DEBOLI.*

Sekretarz *Jluy R: Roszkowski.*

Kopia do Nru. 1,890/45.

Dyrekcya Ogólna Wyznań.

w Warszawie dnia 8. Stycznia 1829 r.

Kommissya Rządowa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Utrzymanie w porządku i dobrym stanie wszelkich gmachów własnością Rządu będących, lub pod jego bezpośrednią zostających opieką, należy zapewne do rzędu najszcześniejszych obowiązków Władz, którym Rząd wykonanie swych rozporządzeń po kraju powierza.

Tak dokładne tego obowiązku wypełnienie, napelnia kraj dowodami bacznej i troskliwej administracji, tak na wzajem opuszczenie w tym względzie, umnoży po kraju przedmioty oskarżające administrujących o niezdatność lub

zarządzenia. Jeżeli twierdzenie to prawdziwym jest w ogólności, ileż nie nabiera mocy gdy zastosowanym zostanie do stanu Świątyni Pańskich rozrzuconych po kraju, do których utrzymania w całości i przystoynym porządku, prócz wszystkich widoków i obowiązków administracyjnych, łączą się jeszcze tyle ważne względy i obowiązki religijne. Ze takie jest w téj mierze uczucie i rozkonanie Rządu, świadczą trzy postanowienia, z tych dwa Królewskie i jedno Namiestnika Królewskiego, z postępowaniem czasu po sobie zapadłe, z których każde późniejsze przeznaczony jest na udokładnienie i ułatwienie skutków wcześniejszego. Przecież 12. lat już upływa od daty pierwszego z tych postanowień, a ważna ta część administracyi krajowej, nie uczyniła postępu odpowiadającego tak widoczny troskliwości Rządu. Do zarządzenia skutecznie na przyszłość téj tak ważnej potrzeby krajowej, Kommissya Rządowa Wyznań i Oświecenia trzy główne upatruje środki a temi są:

1. Czuinność Władz Administracyjnych nad Dozorami Kościelnymi, ażeby te obowiązki na nie włożonych niezaniebowały.
2. Oszczędność w robieniu anszlagów, bez której najlepsze częstokroć Parafian chęci przy znizonych z ziemi dochodach, próżnemi stawać się mogą.
3. Sprawiedliwy rozkład kosztów, który każdy ciężar lżejszym i do poniesienia podobnym czyni.

Do tych trzech główniejszych względów zastosowane, a oparte na obowiązujących zawsze postanowieniach z d. 6. Marca 1817 r. z d. 3. Stycznia 1818 r. i z dnia 25. Grudnia 1823 r. następujące przepisy podała Kommissya Rządowa Wyznań i Oświecenia Kommissyi Woiewódzkiej do ściśłego wykonania.

1. Kommissya Woiewódzka starać się będzie niezwłocznie i z dokładnością się przekonać, czyli przy wszystkich Kościołach Parafialnych Katolickich w obrębie iéy Woiewództwa, ustanowione są i przyzwolicie uorganizowane Dozory Kościelne. Gdzieby takowych dla jakich bądź powodów brakowało, Kommissya Woiewódzka iak nayspieszniey brakowi temu zaradzi, a tak nowo utworzonym Dozorem Kościelnym, ich obowiązki przełoży i obiaśni, iako i dawniey istniejącym, takowe przypomni a ich wykonanie w przyszłości, iak naysciśléy przestrzegać będzie.
2. W duchu takowego postępowania Kommissya Woiewódzka czuwać ma iak naytroskliwiey, iżby każdy dozór kościelny przedsiębrał bez najmniejszey zwłoki sam swoją powagą i swem staraniem pierwiastkową reperacyą Kościoła iego opiece powierzonego, nieprzewyższającą kosztów ad a. Złp 50 i o takowey dopełnieniu Kommissyą Woiewódzką za pośrednictwem wła-

ściwego Kommissarza Obwodowego uwiadomił. W każdym zaś razie gdy reperacya wyższegoby wymagała nakładu, Dozór Kościelny winien iéy potrzebę Kommissyi Woiewódzkiej przywoita drogą przedstawić i obok tego złożyć udowodniony rapport dla czego reperacyą pierwiastkową do iego dyspozycyi zostawioną, nieuprzedził i nie odwrócił dezolacyi znaczniejszey.

3. Dla zapewnienia pośpiechu w drobniejszych reperacyach Kościołów, Cmentarzów i innych budowli Kościelnych a przeto wczesnego uprzedzenia dezolacyów znaczniejszych któreby wyższe za sobą pociągały koszta, Kommissya Woiewódzka stosownie do Artykułu 15. postanowienia Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 14. Sierpnia 1821 r. zatwierdzać będzie ostatecznie anszlagi i rozkłady kosztów na wspomniane reperacye w których wysokość wydatku do Złp. 1,000. nieprzenosi.

Szczególniey co do rozkładu kosztów ma Kommissya Woiewódzka naystaranniey unikać uchybień przeciwko istniejącym przepisom. Każdemu z kontrybuentów któryby się przez rozkład od Kommissyi Woiewódzkiej zatwierdzony, uciążonym bydz mniemał, zostawia się wolności odwołania się do Kommissyi Rządowey Wyznań i Oświecenia, lecz to odwołanie się które bez najmniejszey zwłoki Kommissyi Rządowey przedstawionym bydz winno, i przez te iak nayspieszniey decydowanym będzie postępu zamierzonyj reperacyi wstrzymywać nie powinno. O każdym takowym zatwierdzonym anszlagu i rozkładzie kosztów powinna Kommissya Woiewódzka zdać Kommissyi Rządowey rapport pod datą zatwierdzenia, drugi zaś rapport po dopełnioney i ukończonoy reperacyi.

Od niniejszego przepisu wyimują się reperacye tego rodzaju w dobrach Rządowych, dla których gdy wyiednywanie spadającéy na opłatę Skarbu części z tytułu dziedzictwa i kollacyi bez wdania się Kommissyi Rządowey Wyznań i Oświecenia uskutecznić się nieda supperewizya w teyże Kommissyi anszlagu i rozkładu kosztów oddzielnéy niezarządzi zwłok.

4. Anszlagi i rozkłady kosztów na reperacye więcéy iak Złp. 1,000. wynoszące tembardziey na wnoszenie budowli nowych, będzie Kommissya Woiewódzka na przyszłość iak i dotąd Kommissyi Rządowey Wyznań i Oświecenia do potwierdzenia przedstawiać, z tem ieszcze zastrzeżeniem, że co do budowli nowych, ma zawsze Kommissya Woiewódzka usprawiedliwić że albo dawne w tém miejscu nie istniały, lub dla czego dawne wyre-

perowacby się niedały. Co zaś do reperacyów więcéy nad Złp. 1,000. kosztów ad a. wymagających, zdać udowodniony rapport, dla czego Kommissya Woiewódzka reparacyą podług powyższego punktu, do swego zarządzenia zostawioną w czas przedsięwziętą, znaczniejszcy dezolacyi nieuprzedziła.

5. Kommissya Woiewódzka ma wszelkich używać środków w iéy mocy będących, dla ciągłego przekonywania się, czyli Dozory Kościelne pełnią swe obowiązki tak w przedsiębraniu naydrobniejszych reparacyów, iako i we wczesnym przedstawianiu potrzeby znaczniejszych. Przy każdym obieżdzie Obwodów przez Kommissarzy Obwodowych Woiewództwa przez Urzędników lub Prezesa Kommissyi Woiewódzkiej, scisle wzieranie w stan budowli Kościelnych, ma być miane na pierwszym względzie i gdziekolwiek jakim bądź sposobem doszłoby do wiadomości Kommissyi Woiewódzkiej, że się Dozór Kościelny w pilności swéy zaniedbuie, tam Kommissya Woiewódzka po naganieniu lub wedle przypadku, pociągnięciu do odpowiedzialności Dozoru Kościelnego, stosownie do Artykułu 13. postanowienia z dnia 3. Stycznia 1818 r. z urzędu działać i potrzebne reparacye nakazać powinna.

6. Lubo zapewne byłoby do życzenia, ażeby Świątynie Pańskie wszystkie inne budowli w kraju przewyższały okazałością, gdy przecież przy niższych dochodach z ziem, wydatki ziemian do ich zamożności stosownie należy, Kommissya zatem Woiewódzka iak naywiększą poleci oszczędność przy anszlagowaniu tak wszelkich około Kościołów i budowli Kościelnych reparacyów, iako też gmachów nowych nadto ze wszelką scistością przestrzegać Kommissya Woiewódzka będzie, ażeby żadne wydatki niepotrzebne, żadne zyski nieprawne dzieła tak ważnego, na zawód lub przewłokę nienarażały.

7. Ażeby Kommissya Rządowa mogła mieć zupełnie przekonanie o scisłym dopełnieniu przepisu poprzednim punktem obiętego, Kommissya Woiewódzka ma przy każdym do potwierdzenia przedstawionym anszlagu na stawianie nowéy lub reparacyą zdezelowanéy budowli, dołączyć ceny urzędowe, a w tych braku przybliżone zwyczajowe, materyatów do fabryki użytymi być mających, nadto, wyszczególni Kommissya Woiewódzka przy każdym podobnym przedstawieniu.

a) Osady mieyskie lub wieyskie imiennie, z których się Parafia składa.

b) Liezbę dymów zamieszkałych przez Katolików.

c) Liezbę dymów zamieszkałych przez a Katolików lub Żydów.

d) Ludność Katolicką i a Katolicką tudzież Żydowską w teyże Parafii każdą oddzielnie.

e) Ilość opłacanego podatku ofiary przez dominia w teyże Parafii w Miastach nadto podatku konsumpcyjnego.

f) Licytacya in minus od ceny anszlagowéy zatwierdzoney po przyzwolitem poprzednim teyże ogłoszeniu, odbywać się w Biórze Kommissarza Obwodowego i przez niego osobiście w przytomności członków Dozoru Kościelnego prowadzoną być powinna. Z entrepreneurem kontrakt iasny i dokładny zawartym być winien, w którym gatunek materyatów i trwałość budowy iak nayuroczyściéy przez niego pod scistą odpowiedzialnością zaręczonemi być powinny. Kontrakt ze strony Parafii ma podpisywać Kommissarz Obwodowy i Dozór Kościelny, a z tego przynajmniej Kollator i Dziekan.

9. Na przypadek gdyby po trzykrotnym ogłoszeniu licytacyi nikt się na takowéy nie stawił, lub niżéy iak za cenę anszlagową fabryki podjąć się niecheiał, na ten czas takowa uskutecznoną zostanie pod Administracyą Dozoru Kościelargo.

10. Co się tyczy rozkładu kosztów Kommissya Rządowa poleca Kommissyi Woiewódzkiej iak naywiększą troskliwość w czuwaniu, iżby ten proporcjonalnie dotykał każdego pomociciele mającego; który to ważny cel niewątpliwie osiągnięty będzie, gdy scisle dopełnionemi zostaną przepisy postanowień z dnia 18. Marca 1817 r. z dnia 3. Stycznia 1818 r. i z dnia 6. Stycznia 1824 r. w tym mieyscu przypomina ieszcze Kommissya Rządowa że na pokrycie summy do przedsięwzięcia fabryki za potrzebną ostatecznie uznanéy, przedewszystkiem użyć należy fundusze gotowe podług rozporządzeń Rządowych na ten przedmiot przeznaczone, potem wzwąć Kollatora i Parafian do ofiar dobrowolnych, a w końcu przystąpić do rozkładu kwoty brakującéy.

11. Wszystkie przepisy powyższe dotyczące się szczególniéy Kościołów Katolickich i zabudowań Kościelnych, te iednak wyjąwszy które się do rozkładu kosztów sciągają zastosowane być powinny do mieszkań i budowli Plebańskich, gdziekolwiek by przepisy Artykułu 8. i 11. Postanowienia z dnia 6. Stycznia 1824 r. dozwały, iżby do takowych reparacyi lub wznoszenia, fundusz publiczny się przykładał.

12. Kommissya Woiewódzka przy najsćisćlejszym zawsze dopełnieniu trzech tylekroć wyżey cytowanych postanowień obeymujących obowiazujące przepisy co do budowania lub reparaey Kościołów Katolickich, zostaić niniejszym upoważnioną i wezwaną do czynienia nad niemi Kommissyi Rządowey uwag, które czerpane w kilkoletnim doświadczeniu, dążyłyby do udoskonalenia exystujących dotąd prawideł.

Wywiązując się z obowiazku na siebie włożonego przez Artykuł 13. postanowienia z dnia 6. Stycznia 1824 r. Kommissya Rządowa przesyła przy niniejszym Kommissyi Woiewódzkiy.

a) Wzory planów budowy Kościołów przez Budowniczego Jeneralnego Aygnier sporządzone sztuk 10.

b) Wzory kosztorysów na budowę Kościoła sztuk 10.

c) Wzór do rozkładu kosztów sztuk 20.

Do których to wzorów i Kommissya Woiewódzka stosować się będzie, i rozesławszy je do Kommissarzów Obwodowych, tymże do nich stosowanie się poleci. — Wskazawszy raz ieszcze Kommissya Rządowa iaką ważność Rząd krajowy przywiązuie do utrzymania w naylepszym stanie Kościołów Katolickich, i podawszy w niniejszym swym Reskrypcie środki ułatwiające wykonanie ze skutkiem przepisów przez Króla i Jego Namiestnika w tym względzie wydanych, oświadcza nadto Kommissya Rządowa: iż sama ze swéy strony podwoi na przyszłość czuwanie nad tym ważnym przedmiotem, i iak nieomieszka zapewne przyzwoicie odznaczyć dostrzeżoną przez siebie gorliwość czyli to Prezesa, czyli członków Kommissyi Woiewódzkiy, czyli Kommissarzy Obwodowych, lub szczególnych Dozorów Kościelnych, tak na wzajem nie przebaczy żadnego w téy mierze uchybienia lub zaniedbania i takowe oprócz porządkowego przez siebie ukarania Rządowi krajowemu i samemu Najjaśniejszemu Panu przedstawiać będzie.

Minister Przydujący (podpisano) Stanisław Grabowski.

Sekretarz Jeneralny (podpisano) Rakiety.

Naczelnik Wydziału (podpisano) S. Dzwonkowski.

Do Kommissyi Woiewództwa Sandomierskiego.

Zgodność z oryginalnym Reskryptem niniejszey Kopii na papierze bez stempla spisany świadczę;

Sekretarz Jlny K. W. S. R. Roszkowski.

KOMMISSYA WOJEWÓDZTWA SANDOMIERSKIEGO.

Gdy ogłoszona przez Dziennik Woiewódzki Nro. 12. na dzień 31. Marca r. b. licytacya in plus na wypalenie 1,500. korey miary Warszawskiéy popiołu z drzewa leżącego i stojącego iglastego i liściowego zmurszałego i krzywego, a na inny cel iak tylko na popiół zdanego, we wszystkich cięciach Straży Bartodzieie Leśnictwa Zwolen znajdującego się, co do leżaniny zaś i leszczyny z całej obszerności teyże Straży, dla braku konkurentów spełzła bezskutecznie; Kommissya Woiewódzka zatem oznaczając w tym celu powtórny termin na dzień 21. Września r. b. wzywa interessowanych, aby na terminie tym w Biórze Kommissyi Woiewódzkiéy w Sekcyi Leśnéy w Radomiu stawili się, opatrzeni w wadium kwote Złp. 175. w gotowiznie wynoszące. O warunkach licytacyjnych • Bórze Kommissyi Woiewódzkiéy przekonać się można.

Radom dnia 19. Sierpnia 1829 r.

Za Prezesa Watson K. W.

Sekretarz Jlny R. Roszkowski.

Wydział Skarbowy Nro. 33,795.

KOMMISSYA WOJEWÓDZTWA KRAKOWSKIEGO.

Dobra Zagorzany • Woiewództwie Krakowskiém Obwodzie i Powiecie Stopnickim pomiędzy Miastami: Stopnicą, Pacanowem, w odległości o milę od spławney rzeki Wisły położone, mające gruntów dworskich orných w góle morgów chełmińskich 200. dzielących się na klasy następujące:

a) Klasa I. gruntów tych ilłowata, częściami chrap zwana, mieści w sobie morgów 60.

b) Klasa II. grunta grubo-piaszczyste zagowate zwane, zawiera w sobie morgów 65.

c) Klasa III. grunta piaszczyste sapowate zawiera morgów 75.

d) Gruntów włościńskich iest w ogóle morgów 75. téy saméy natury według ich położenia.

e) Łąk dworskich morgów 50. wydających trawy w części słodkie w części tak nazwane kwaśne, włościanie zaś mają łąk morgów 20.

Na gruntach tych byłó wysiewu w roku 1828/9. żyta korey 45. Pszenicy korey 42. — Jęczmienia korey 30. — Owsa korey 60. — Grochu korey 3. Prosa korzec 1.

Co się tyczy innych gatunków, iako to: tatarki, rzepaku, kartofli, które się zwykły zasiewać w ugorach, te zależą od dobrego Gospodarza. Rząd Au-

stryacki w publikacji swojej do sprzedaży w r. 1807. wyraził następujące artykuły do intraty.

a) Dni pieszych 2,444. — b) Dni pomocnych 114. (powaby) — c) Czyszu Złp. 30. — d) 14. sztuk gęsi — e) 18. sztuk kapłonów — f) 200. sztuk iay — g) 198. łokci przędzy z Państwa konopi lub lan — h) i 40. Złp. czynszu młynowego. Pola dworskiego korey 244. garcy 2. — w Łąkach 30. — w Ogradach 1. 1/2. i kawałek mały błonia do wspólnego użycia z poddanemi, karczma dla propinacji zabudowania Solwarczne w świątyni okolicach, dom dla Possessora i Dyspozytora z drzewa tartego.

Pretium fisci 29,473. ZR. 45. xr. czyli na rachubę polską Złp. 117,895

Zbiór siana w części wybornego w części kwaśnego, można liczyć prócz potrawu fur 200.

Pańszczyzna składa się z Zagrodników 13. z tych 12. robią po 3. dni pieszych a 1. po dwa dni w tydzień, dawniej jednak Włościanie w miejscu dwóch dni pieszych odrabiali jeden ciągły.

3. Zabudowania dworskie i ekonomiczne są w średnim stanie, łoż samo włościańskie i karczma, nadmieniam się, iż przez Zagorzany idzie droga pocztowa i handlowa z Krasowa do Lublina, w reszcie dobra te z powodu dostatecznych łąk i pagorków ilości gruntu sprzyjają chowu bydła i owiec, nadto co rocznie sprzedaje się nad potrzebę inwentarską znaczna ilość siana.

4. Dochody tych Dóbr podług urzędowej detaxacyi w roku 1825. w Grudniu uskutecznił, w ten czas gdy te dobra były w najgorszym niszczeniu wynosiły. — — — Złp. 5,273. gr. 26.

Wydatki na gruntowe potrzeby podatki i wszelkie ciężary Złp. 2,213. gr. 15.

Czystej intraty Złp. 3,060. gr. 11.

Z mocy reskryptu Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu z dnia 22. Lipca r. b. Nr. 48 978. pierwsiastkowo, od Rządu Austriackiego przez W. Wincentego Jurkowskiego nabyte, a przez tegoż Józefowi Goczałkowskiemu odstąpione, nateraz zaś w Administracyi Skarbowej będące, stosownie do uchwały Namiestnika Królewskiego z dnia 8. Stycznia 1818. z powodu niewypłatności szacunku z procentem, w dalszem popieraniu ich sprzedaży, pierwotnie reskrytem Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu z dnia 27. Kwietnia 1827 r. Nro. 23 647. zasądzony na dziedzictwo ze szkodą i na risico dotychczasowego Posiadacza z zmniejszeniem o 1/3. część szacunku tu w Biórze Komisji Wojewódzkiej w dniu 9. Września r. b. na sprzedaż przez publiczną licytacją wystawione zostaną.

1. Na pretium
DODATEK